

Motion till riksdagen 2025/26:2745

av **Mats Wiking (S)**

En nationell handlingsplan för bup

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen omgående bör införa en nationell plan för att korta väntetiderna till bup, säkra personalförsörjningen och stärka det förebyggande arbetet mot psykisk ohälsa bland barn och unga och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige befinner sig i en växande kris när det gäller barns och ungas psykiska hälsa. Aldrig tidigare har så många unga vittnat om oro, ångest och nedstämdhet. Under pandemin ökade antalet kontakter till Bris kraftigt och remisserna till bup steg med 20 procent redan 2022. Trenden är fortsatt alarmerande.

Trots detta lämnas barn och unga i ovisshet, ibland i månader och år, innan de får rätt hjälp. Köerna till bup är oacceptabelt långa. Föräldrar tvingas att slåss mot systemet istället för att få stöd av det. Varje barn som inte får hjälp i tid riskerar fördjupad ohälsa, skolmisslyckanden, missbruk och i värsta fall kriminalitet. Detta är inte en fråga om resurser på marginalen – det är en avgörande samhällsfråga.

Bup själva har vid upprepade tillfällen slagit larm: det saknas psykiatrer, psykologer, sjuksköterskor och annan specialistpersonal. Personalen går på knäna och vården är överbelastad. Regionerna kan inte ensam bära detta ansvar – regeringen måste ta ledningen och säkra en nationell lösning.

Barn och unga har rätt till vård i tid. Staten kan inte längre stå passiv medan en hel generation riskerar att hamna utanför.

Förslag på åtgärder

Nationell plan mot vårdköer

Tydliga nationella mål för väntetiderna och jämlik vård i hela landet.

Krafttag för bemanning och kompetens

Riktade satsningar på fler utbildningsplatser, snabbspår för psykologer och psykiatrer samt obligatoriska fortbildningsprogram för bup-personal.

Digital tillgänglighet

Utveckling av digitala vårdalternativ som onlineterapi och videokonsultationer för att snabbt nå barn och unga, särskilt i glesbygd.

Samverkan i praktiken

Obligatoriska samordnade vårdplaner mellan bup, skolan, primärvården och socialtjänsten. Ingen ung ska hamna mellan stolarna.

Forskning och utveckling

Ökade investeringar i forskning om barns och ungas psykiska ohälsa för att utveckla nya metoder och stärka vården långsiktigt.

Barn och unga kan inte vänta. Deras framtid formas här och nu. Därför krävs en nationell kraftsamling för att vända utvecklingen.

Mats Wiking (S)